

[Ninn-Hanson.]

inden de var fyldt 60 år. Jeg synes jo egentlig, dette taler imod, at man således vil forhøje den alder, hvor disse folk skal kunne gå af med fuld pension, til 65 år. Man er altså ængstelig, og det gælder mange, der har virket med grønlandsk arbejde i en række år, ængstelig for, at denne ændring skal komme til at skade hele arbejdet i Grønland.

Jeg vil derfor gerne henstille til den højtærede finansminister, at han betragter den ændring, der efter lovforslaget vil ske, som et eksperiment. Hvis det skulle vise sig, at den pessimisme, som jeg ligesom den grønlandske handelds styrelsesråd har givet udtryk for, skulle være begrundet, håber jeg at få tilsagn fra den højtærede finansminister om, at han ved kommende normeringslove på dette punkt vil søge gennemført den ændring, der kan blive nødvendig af hensyn til hele arbejdet i Grønland. Jeg henstiller endvidere til den højtærede minister for Grønland, at han i allerhøjeste grad følger denne ændring og ser, hvilke konsekvenser den får.

Elias Lauf: Ved førstebehandlingen af forslag til lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd m. fl. lovforslag gav min kollega, det ærede medlem hr. A. Lyngge, udtryk for sit syn på de foreliggende lovforslag. Hans synspunkter med hensyn til, hvad lovene kan have til følge for Grønland og grønlanderne, er de samme som mine. Derfor vil jeg nu kun tilføje supplerende bemærkninger.

Den almindelige lønkamp, der hersker i Danmark og den øvrige verden, har man ikke kendt noget til i Grønland i tidligere tid. Man modtog fordringsløst den smule løn, der blev budt, uden svigtende arbejdsvilje. Man havde jo ingen forudsætninger for at drage sammenligning mellem forhold i Grønland og Danmark, da Grønland næsten var totalt isoleret fra omverdenen. Man havde en lang arbejdstid fra morgen til aften. Det var først for 30 år siden, at 9 timers arbejdstid blev indført. Så meldte prisstigningen på livsfornødenheder sig, ikke mindst efter den sidste verdenskrig. Først da kom der brydninger og uro, og en vis misfornøjelse bredte sig i befolkningen med påfølgende krav om afhjælpning af de for-

hold, hvorover der klages; man krævede lige løn for lige arbejde for de i Grønland ansatte danske og grønlandske funktionærer. Ganske vist er der sket en del forbedringer på dette område i den senere tid, men lønforskellen mellem de indfødte og udsendte har været den samme. Derfor er det såre forståeligt, at man blev klar over, at en revision af den gamle lønningslov var meget tiltrængt ud fra ønsket om at fjerne den spænding, som den uheldige lønordning havde fremkaldt, samt for at imødekomme det, som udviklingen kræver.

Til vor glæde har lønningskommissionen afsluttet sit arbejde og fremlagt sine forslag til videre behandling. Det kan dog ikke skjules, at de foreliggende lovforslag ikke har opfyldt alle ønsker. Jeg har fået indtryk af, at skuffelsen har været stor mange steder, og dette har medført, at der er blevet holdt protestmøder landet over. Der er indløbet en række henvendelser, mundtligt eller skriftligt, til det høje ting fra de mange, som har følt sig tilsidesat i de foreliggende lønningslovforslag. Dette har kunnet lade sig gøre her i Danmark, hvor man bedre kan følge med i, hvad der foregår under forhandlingerne, men for Grønland har hele lønningskommissionsarbejdet og alle forhandlinger herom været så godt som mørklagt. Jeg kan tage præsterne som eksempel. De har ikke haft andre muligheder for at drøfte lønningsspørgsmålene end under konventet i fjor, altså på et tidspunkt, da man ikke havde kendskab til lønningskommissionens betænkninger.

I det store og hele er jeg enig i princippet i lønningskommissionens betænkninger. Men jeg synes dog, at normeringen og klassificeringen kunne have været anderledes flere steder. Nu vil jeg specielt holde mig til det foreliggende forslag om aflønning af præsterne i Grønland, men det samme forhold går jo igen ved andre institutionskredse. Der foreligger her det særlige, at i Grønland er der ansat præster med fire forskellige uddannelser, præster, som udfører akkurat det samme arbejde og har samme ansvar uanset deres uddannelse, idet de bliver ansat ved selvstændige præstegæld svarende til sognepræsteembeder her i landet. Hjælpepræstestillingen kendes ikke i Grønland. Den nye tid vil sikkert kræve oprettelse af en sådan stilling, hvilket dog ikke kan ses i